

Utkast 11.12.2017

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av konkurrenslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Syftet med propositionen är att trygga konkurrensen på marknaden och förutsättningarna för företagsverksamheten genom att tillsynen över konkurrensbegränsningarna och konkurrensneutraliteten effektiviseras. Ett ytterligare syfte är att skapa klarhet i vissa bestämmelser om konkurrensmyndigheternas behörighet och förfaranden.

Till konkurrenslagen ska fogas en ny konkurrensneutralitetsregel där det föreskrivs att om en kommun, en samkommun, ett landskap, staten eller en enhet som de har bestämmande inflytande över bedriver ekonomisk verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden ska den eller det ha separat redovisning för den ekonomiska verksamheten.

Konkurrenslagens bestämmelser om inspektioner ska ändras så att Konkurrens- och konsumentverket i sina egna lokaler ska kunna göra sökningar i sådana tillfälliga kopior av data som verket tagit i samband med en inspektion. Dessutom ska det göras en precisering enligt vilken Konkurrens- och konsumentverkets granskningsrätt ska vara oberoende av lagringsmedia. Förfarandet för befrielse från påföljdsavgift och nedsättning av påföljdsavgiften ska ändras genom en utvidgning av användningsområdet för s.k. förkortad ansökning.

Informationsutbytet mellan nationella myndigheter ska bli utökat i och med att det till lagen fogas myndigheter till vilka Konkurrens- och konsumentverket kan lämna ut uppgifter och handlingar trots sekretessbestämmelserna. Dessutom ska bestämmelserna om olika aktörers skyldighet att lämna uppgifter till Konkurrens- och konsumentverket samlas i en paragraf, så att verket ska ha samma rätt att få uppgifter oberoende av förfarandet som är föremål för undersökning. I detta sammanhang ska upplysningsskyldigheten för kommuner, samkommuner, staten och de enheter som de har bestämmande inflytande över samt för näringsidkarna och näringsidkarnas sammanslutningar utvidgas, så att den omfattar också upphandlande enheter och landskap enligt den föreslagna landskapslagen.

Till paragrafen om ärendenas angelägenhetsordning och lämnande av ett ärende utan prövning ska fogas en prioriteringsgrund på basis av vilken Konkurrens- och konsumentverket ska kunna beakta konkurrensbegränsningens betydelse som en grund för att lämna ärendet utan prövning. I fråga om de temporära bestämmelserna ska Konkurrens- och konsumentverkets behandlingsfrist för att utreda ärendet förlängas, så att beslutet i huvudsaken ska fattas inom 90 dagar från det att ett temporärt beslut har meddelats i stället för de nuvarande 60 dagarna. En ändring av teknisk natur ska göras i konkurrenslagens undantag från tillämpningsområdet som gäller lantbruket, så att bestämmelsens formulering tydligare omfattar alla arrangemang som är tillåtna enligt EU-lagstiftningen.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt. De ändringar som gäller de kommande landskapen avses dock träda i kraft vid ingången av 2020. Skyldigheten för kommuner, samkommuner, staten och de enheter som de har bestämmande inflytande över att ha separat redovisning ska träda i kraft vid ingången av 2019.

Lag

om ändring av konkurrenslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i konkurrenslagen (948/2011) 30 d §, sådan den lyder i lag 595/2013,
ändras 2 § 2 mom., 17 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1078/2016, 26 § 1 och 2 mom., sådana de lyder i lag 662/2012, 30 a § 1 mom., 30 c §, 32 § 2 mom., sådant det lyder i lag 595/2013, 33 §, sådan den lyder i lag 662/2012, 37 § 1 mom., sådant det lyder i lag 78/2015, 39 §, sådan den lyder i lag 1496/2016, 45 § 2 mom., sådant det lyder i lag 662/2012, samt *fogas* till 17 §, sådan den lyder i lag 1078/2016, nya 3 och 6 mom., till lagen en ny 30 e §, till 35 § nya 4 och 5 mom., till 36 §, sådan den lyder i lag 662/2012, nya 5 och 6 mom., som följer:

2 §

Begränsningar av tillämpningsområdet

Bestämmelserna i 5 § tillämpas inte på arrangemang som lantbruksproducenter, sammanslutningar av lantbruksproducenter, branschsammanlutningar eller sammanslutningar som bildas av sådana sammanslutningar har vidtagit, om arrangemanget uppfyller de innehållsmässiga förutsättningar som fastställts enligt artikel 42 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på basis av vilka konkurrensreglerna i artiklarna 101 och 102 i nämnda fördrag inte äger tillämpning.

17 §

Förfarandet vid befrielse från påföljdsavgift och nedsättning av påföljdsavgiften i kartellfall

Konkurrens- och konsumentverket beviljar näringsidkaren villkorlig befrielse från påföljdsavgift efter det att näringsidkaren har lämnat företagsförklaringen, uppgifterna och bevisen enligt 14 § till Konkurrens- och konsumentverket. Konkurrens- och konsumentverket tar inte ställning till andra ansökningar enligt 14 § i samma ärende innan verket har avgjort huruvida en villkorlig befrielse från påföljdsavgiften ska beviljas den näringsidkare som först inlämnat en ansökan.

Om en näringsidkare har inlämnat eller har för avsikt att inlämna en ansökan om befrielse från påföljder eller nedsättning av påföljderna till Europeiska kommissionen eller den behöriga myndigheten i en annan av Europeiska unionens medlemsstater, får näringsidkaren i samma ärende hos Konkurrens- och konsumentverket med en förkortad ansökan ansöka om befrielse från påföljdsavgift enligt 14 § eller nedsättning av påföljdsavgiften enligt 15 §. Företrädesrätten för näringsidkarens ansökan vid Konkurrens- och konsumentverket bestäms enligt tidpunkten för inlämnande av den förkortade ansökningen.

De uppgifter och bevis som avses i 5 mom. får dock användas också vid behandlingen av skadeståndstalan som väckts med stöd av lagen om konkurrensrättsligt skadestånd (1077/2016).

26 §

Behandlingsfrister

Konkurrens- och konsumentverket ska pröva en anmälan om företagsförvärv omedelbart. Initialt ska Konkurrens- och konsumentverket avgöra om fortsatt utredning ska företas i saken. Om Konkurrens- och konsumentverket inte meddelar beslut om fortsatt utredning inom 23 arbetsdagar från det att anmälan togs emot, anses företagsförvärvet ha blivit godkänt. Fristen börjar inte löpa om anmälan har väsentliga brister.

Om Konkurrens- och konsumentverket inte uppställer några villkor för eller gör någon framställning om förbud mot företagsförvärvet inom 69 arbetsdagar från det att verket fattade beslut om fortsatt utredning, anses företagsförvärvet ha blivit godkänt. Marknadsdomstolen kan förlänga fristen med högst 46 arbetsdagar.

30 a §

Konkurrens- och konsumentverkets behörighet

Om man i den ekonomiska verksamhet som bedrivs av en kommun, en samkommun, ett landskap, staten eller en enhet som de har bestämmande inflytande över tillämpar ett sådant förfarande eller en sådan verksamhetsstruktur som när varor eller tjänster erbjuds

1) snedvrider eller kan bidra till att snedvrida förutsättningarna för en sund och fungerande konkurrens på marknaden,

2) hindrar eller kan bidra till att hindra att en sund och fungerande ekonomisk konkurrens uppstår eller utvecklas, eller

3) står i strid med kravet på marknadsmässig prissättning i 128 § i kommunallagen (410/2015),

ska Konkurrens- och konsumentverket i första hand förhandlingsvägen försöka undanröja förfarandet eller verksamhetsstrukturen.

30 c §

Meddelande av förbud, föreläggande eller åläggande

Om de förhandlingar som avses i 30 a § inte leder till resultat, ska Konkurrens- och konsumentverket förbjuda kommunen, samkommunen, landskapet eller staten att använda förfarandet eller verksamhetsstrukturen eller som villkor för förfarandet eller verksamhetsstrukturen meddela ålägganden som säkerställer jämlika verksamhetsförutsättningar på marknaden. Konkurrens- och konsumentverket kan dock inte förordna att verksamheten i sin helhet ska upphöra, om utförandet av uppgiften baserar sig på lagstiftning.

30 e §

Separat redovisning

Om i 30 a § avsedda kommuner, samkommuner, landskap eller staten eller enheter som de har bestämmande inflytande över bedriver ekonomisk verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden, ska de ha separat redovisning så att de

1) verksamhetsvis korrekt konterar eller fördelar inkomsterna och utgifterna på grundval av konsekvent tillämpade och sakligt motiverade principer för kostnadsredovisning, samt

2) som tilläggsuppgift ger en klar beskrivning av de ovan nämnda principerna för kostnadsredovisning.

Intäkterna från och kostnaderna för verksamheterna ska presenteras i form av en resultaträkning som upprättas för varje räkenskapsperiod och som ska kunna härledas från bokföringen hos en i 1 mom. avsedd aktör och som ska upprättas enligt bestämmelserna i bokföringslagen (1336/1997).

Resultaträkningarna och tilläggsuppgifterna är offentliga och de ska presenteras som en not till bokslutet.

Konkurrens- och konsumentverket utövar tillsyn över fullgörandet av skyldigheterna enligt 1—2 mom. Om i 1 mom. avsedda kommuner, samkommuner, landskap eller staten eller enheter som de har bestämmande inflytande över försummar fullgörandet av skyldigheterna enligt 1—2 mom., kan Konkurrens- och konsumentverket ålägga aktören att vid vite lämna särredovisningen, resultaträkningen och bokslutet enligt 1—2 mom. samt en beskrivning av principerna för kostnadsredovisningen inom en tidsfrist som verket bestämmer. På föreläggande och utdömande av vite tillämpas bestämmelserna i 46 §.

Bestämmelserna i 1—4 mom. tillämpas inte på sådana fall där värdet av kommunens, samkommunens, landskapets, statens eller nämnda enheters ekonomiska verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden understiger 40 000 euro per år.

32 §

Ärendenas angelägenhetsordning och lämnande av ett ärende utan prövning

Konkurrens- och konsumentverket kan lämna ett ärende utan prövning, om

1) det inte kan anses sannolikt att det är fråga om en förbjuden konkurrensbegränsning enligt 5 eller 7 § eller artikel 101 eller 102 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

2) konkurrensen på marknaden i fråga totalt sett kan anses fungera trots den misstänkta konkurrensbegränsningen,

3) den begäran om åtgärd som lämnats in helt klart saknar grund,

4) det inte är sannolikt att det förfarande eller den verksamhetsstruktur som avses i 30 a § har betydande konsekvenser med tanke på förutsättningarna för en sund och fungerande konkurrens,

5) det inte kan anses sannolikt att den misstänkta konkurrensbegränsningen på ett sådant betydande sätt som avses i 1 § skulle påverka förutsättningarna för en sund och fungerande konkurrens.

33 §

Upplýsningsskyldighet

En näringsidkare, en sammanslutning av näringsidkare, en kommun, en samkommun, en upphandlande enhet, ett landskap, staten eller en enhet som de har bestämmande inflytande över ska på uppmaning av Konkurrens- och konsumentverket oberoende av sekretessbestämmelserna ge verket alla de uppgifter och handlingar som behövs för utredning av en konkurrensbegränsnings innehåll, ändamål och verkningar samt för utredning av konkurrensförhållandena och för bedömning av ett företagsförvärv som avses i 4 kap. och ett förfarande som avses i 4 a kap.

Uppgifterna ska på uppmaning ges skriftligen. Uppgifterna kan lämnas genom en teknisk anslutning.

35 §

Inspektioner i näringsidkares affärslokaler

(I samband med propositionen om statsfördrag) Tjänstemän vid konkurrens- och konsumentverket har rätt att förrätta inspektioner i de affärs- och lagerlokaler samt av markområden och fordon som en näringsidkare har i sin besittning i enlighet med bestämmelserna i det nordiska avtalet om samarbete i konkurrensfrågor (/).

Vid en inspektion enligt 1—3 mom. kan Konkurrens- och konsumentverket företa granskningen av de tillfälliga kopiorna av data i sina egna lokaler.

När en granskning som avses i denna paragraf är slutförd ska Konkurrens- och konsumentverket omedelbart förstöra de tillfälliga kopiorna av data.

På inspektioner enligt denna paragraf tillämpas dessutom bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen (434/2003).

36 §

Inspektioner av andra lokaler

(I samband med propositionen om statsfördrag:) Tjänstemän vid Konkurrens- och konsumentverket har rätt att förrätta inspektioner i andra lokaler än de som avses i 35 § i enlighet med bestämmelserna i det nordiska avtalet om samarbete i konkurrensfrågor (/).

Vid en inspektion enligt 1—3 mom. kan Konkurrens- och konsumentverket företa granskningen av de tillfälliga kopiorna av data i sina egna lokaler.

När en granskning som avses i denna paragraf är slutförd ska Konkurrens- och konsumentverket omedelbart förstöra de tillfälliga kopiorna av data.

På inspektioner enligt denna paragraf tillämpas dessutom bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen (434/2003).

37 §

Förfarandet vid inspektioner

Näringsidkare och sammanslutningar av näringsidkare ska för inspektioner ge Konkurrens- och konsumentverkets, regionförvaltningsverkets eller Europeiska kommissionens tjänstemän eller personer som dessa bemyndigat tillträde till affärs- och lagerlokaler, markområden och fordon som de har i sin besittning. De tjänstemän som förrättar inspektion har rätt att oberoende av lagringsmedia granska och ta kopior av näringsidkarnas och sammanslutningarnas affärskorrespondens, bokföring, dataregistreringar och andra handlingar och data som kan ha betydelse för tillsynen över att denna lag samt de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs.

39 §

Informationsutbytet mellan myndigheter

Konkurrens- och konsumentverket har rätt att trots sekretessbestämmelserna lämna ut en sådan sekretessbelagd handling eller uppgift som verket fått eller upprättat i samband med utredningen av konkurrensbegränsningar enligt 2 och 4 a kap. och vid tillsynen över företagsförvärv enligt 4 kap. till Finansinspektionen, Pensionsskyddscentralen, Energimyndigheten, Patent- och registerstyrelsen, polisen, Centralen för utredning av penningtvätt, Tullen, Skatteförvaltningen och Kommunikationsverket, om den är nödvändig för den mottagande myndigheten med tanke på skötseln av dess lagstadgade uppgifter.

Konkurrens- och konsumentverket har rätt att trots sekretessbestämmelserna av en i 4 § 1 mom. 1 och 3—8 punkten samt 4 § 2 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet avsedd myndighet få en sådan handling eller uppgift som är nödvändig för att konkurrensbegränsningar enligt 2 och 4 a kap. i denna lag ska kunna utredas och tillsyn över företagsförvärv enligt 4 kap. ska kunna utövas.

Konkurrens- och konsumentverkets rätt enligt 1 mom. omfattar inte sådana handlingar och uppgifter som näringsidkaren lämnat in till Konkurrens- och konsumentverket i samband med ansökan om befrielse från påföljdsavgift enligt 14 § eller nedsättning av påföljdsavgiften enligt 15 § i kartellfall.

Informationsutbytet enligt 1 och 2 mom. kan genomföras genom en teknisk anslutning.

45 §

Temporära bestämmelser

Konkurrens- och konsumentverket ska fatta beslut i huvudsaken och göra en framställning till marknadsdomstolen enligt 12 § 3 mom. om bestämmande av påföljdsavgift inom 90 dagar från det att ett temporärt beslut har meddelats. På ansökan av Konkurrens- och konsumentverket inom ovan nämnda tid kan marknadsdomstolen förlänga tidsfristen. Om Konkurrens- och konsumentverket inte inom föreskriven tid fattar beslut i huvudsaken eller gör framställning till marknadsdomstolen, förfaller förbudet eller åläggandet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 30 a och 30 c § träder dock i kraft först när landskapslagen (RP 15/2017 rd) träder i kraft. Den ändring av 33 § som gäller landskapen avses träda i kraft den 1 januari 2020.

Bestämmelserna om separat redovisning i 30 e § avses träda i kraft den 1 januari 2019 med undantag av landskapen för vilka bestämmelsen träder i kraft den 1 januari 2020.

Helsingfors den 20

Statsminister

JUHA SIPILÄ

Arbetsminister Jari Lindström

Lag

om ändring av konkurrenslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i konkurrenslagen (948/2011) 30 d §, sådan den lyder i lag 595/2013,
ändras 2 § 2 mom., 17 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1078/2016, 26 § 1 och 2 mom., sådana de lyder i lag 662/2012, 30 a § 1 mom., 30 c §, 32 § 2 mom., sådant det lyder i lag 595/2013, 33 §, sådan den lyder i lag 662/2012, 37 § 1 mom., sådant det lyder i lag 78/2015, 39 §, sådan den lyder i lag 1496/2016, 45 § 2 mom., sådant det lyder i lag 662/2012, samt *fogas* till 17 §, sådan den lyder i lag 1078/2016, nya 3 och 6 mom., till lagen en ny 30 e §, till 35 § nya 4 och 5 mom., till 36 §, sådan den lyder i lag 662/2012, nya 5 och 6 mom., som följer:

Gällande lydelse

2 §

Begränsningar av tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte på avtal och arrangemang som gäller arbetsmarknaden.

Lagens 5 § tillämpas inte på arrangemang som lantbruksproducenter, sammanslutningar av lantbruksproducenter, branschsammanlutningar och sammanslutningar som bildas av sådana sammanslutningar har vidtagit, och som gäller *produktion eller försäljning av jordbruksprodukter eller utnyttjande av gemensamma anläggningar för lagring, behandling eller förädling av jordbruksprodukter*, om arrangemanget uppfyller de innehållsmässiga förutsättningar som fastställts enligt artikel 42 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på basis av vilka konkurrensreglerna i artiklarna 101 och 102 i det fördraget inte ska tillämpas.

17 §

Förfarandet vid befrielse från påföljdsavgift och nedsättning av påföljdsavgiften i kartellfall

Föreslagen lydelse

2 §

Begränsningar av tillämpningsområdet

Bestämmelserna i 5 § tillämpas inte på arrangemang som lantbruksproducenter, sammanslutningar av lantbruksproducenter, branschsammanlutningar eller sammanslutningar som bildas av sådana sammanslutningar har vidtagit, om arrangemanget uppfyller de innehållsmässiga förutsättningar som fastställts enligt artikel 42 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på basis av vilka konkurrensreglerna i artiklarna 101 och 102 i nämnda fördrag inte äger tillämpning.

17 §

Förfarandet vid befrielse från påföljdsavgift och nedsättning av påföljdsavgiften i kartellfall

Gällande lydelse

Ansökan om befrielse från påföljdsavgift enligt 14 § och nedsättning av påföljdsavgiften enligt 15 § ska göras hos Konkurrens- och konsumentverket. Konkurrens- och konsumentverket kan fastställa en frist inom vilken sökanden ska lämna Konkurrensverket den företagsförklaring, de uppgifter och bevis som avses i 14 §.

Konkurrens- och konsumentverket beviljar näringsidkaren villkorlig befrielse från påföljdsavgift efter det att näringsidkaren har lämnat företagsförklaringen, uppgifterna och bevisen enligt 14 § till Konkurrens- och konsumentverket. Konkurrens- och konsumentverket tar inte ställning till andra ansökningar enligt 14 § i samma ärende innan verket har avgjort huruvida en villkorlig befrielse från påföljdsavgiften ska beviljas den näringsidkare som först inlämnat en ansökan. *Om näringsidkaren har inlämnat eller har för avsikt att inlämna en ansökan om befrielse från påföljd i samma ärende enligt 14 § 1 mom. 1 punkten till Europeiska kommissionen eller den behöriga myndigheten i en annan av Europeiska unionens medlemsstater, kan villkorlig befrielse beviljas på basis av en förkortad ansökan.*

Förfarandet avslutas med att Konkurrens- och konsumentverket meddelar ett skriftligt beslut om huruvida näringsidkaren uppfyller samtliga förutsättningar enligt 14 eller 15 och 16 §.

Den företagsförklaring, de uppgifter och de bevis som har lämnats till Konkurrens- och konsumentverket för erhållande av befrielse

Föreslagen lydelse

Konkurrens- och konsumentverket beviljar näringsidkaren villkorlig befrielse från påföljdsavgift efter det att näringsidkaren har lämnat företagsförklaringen, uppgifterna och bevisen enligt 14 § till Konkurrens- och konsumentverket. Konkurrens- och konsumentverket tar inte ställning till andra ansökningar enligt 14 § i samma ärende innan verket har avgjort huruvida en villkorlig befrielse från påföljdsavgiften ska beviljas den näringsidkare som först inlämnat en ansökan.

Om en näringsidkare har inlämnat eller har för avsikt att inlämna en ansökan om befrielse från påföljder eller nedsättning av påföljderna till Europeiska kommissionen eller den behöriga myndigheten i en annan av Europeiska unionens medlemsstater, får näringsidkaren i samma ärende hos Konkurrens- och konsumentverket med en förkortad ansökan ansöka om befrielse från påföljdsavgift enligt 14 § eller nedsättning av påföljdsavgiften enligt 15 §. Företrädesrätten för näringsidkarens ansökan vid Konkurrens- och konsumentverket bestäms enligt tidpunkten för inlämnande av den förkortade ansökningen.

Gällande lydelse

enligt 14 § eller nedsättning av påföljdsavgiften enligt 15 § får inte användas till annat ändamål än för behandlingen vid Konkurrens- och konsumentverket, i marknadsdomstolen eller i högsta förvaltningsdomstolen av ett ärende som gäller ett föreläggande om att upphöra med en konkurrensbegränsning eller en skyldighet att leverera en nytthet enligt 9 §, ett beslut om åtagande enligt 10 §, återkallande av gruppundantagsförmån enligt 11 § eller en framställning om påföljdsavgift enligt 12 §.

De uppgifter och bevis som avses i 4 mom. får dock användas också vid behandlingen av skadeståndstalan som väckts med stöd av lagen om konkurrensrättsligt skadestånd (1077/2016).

26 §

Behandlingsfrister

Konkurrens- och konsumentverket ska pröva en anmälan om företagsförvärv omedelbart. Initialt ska Konkurrens- och konsumentverket avgöra om fortsatt utredning ska företas i saken. Om Konkurrens- och konsumentverket inte meddelar beslut om fortsatt utredning inom en månad från det att anmälan togs emot, anses företagsförvärvet ha blivit godkänt. Fristen börjar inte löpa om anmälan har väsentliga brister.

Om Konkurrens- och konsumentverket inte uppställer några villkor för eller gör någon framställning om förbud mot företagsförvärvet inom tre månader från det att verket fattade beslut om fortsatt utredning, anses företagsförvärvet ha blivit godkänt. Marknadsdomstolen kan förlänga fristen med högst två månader.

Om parterna i ett företagsförvärv eller sådana parter som står i ett i 24 § 1—3 mom. avsett förhållande till dem inte inom utsatt tid lämnar de uppgifter som Konkurrens- och konsumentverket begärt på basis av 33 § eller om de uppgifter som lämnas är väsentligen bristfälliga eller felaktiga, förlängs de behandlingsfrister som avses i 1 och 2 mom. i denna paragraf. Behandlingsfristen förlängs med det antal dagar som uppgifterna försenas

Föreslagen lydelse

De uppgifter och bevis som avses i 5 mom. får dock användas också vid behandlingen av skadeståndstalan som väckts med stöd av lagen om konkurrensrättsligt skadestånd (1077/2016).

26 §

Behandlingsfrister

Konkurrens- och konsumentverket ska pröva en anmälan om företagsförvärv omedelbart. Initialt ska Konkurrens- och konsumentverket avgöra om fortsatt utredning ska företas i saken. Om Konkurrens- och konsumentverket inte meddelar beslut om fortsatt utredning inom 23 arbetsdagar från det att anmälan togs emot, anses företagsförvärvet ha blivit godkänt. Fristen börjar inte löpa om anmälan har väsentliga brister.

Om Konkurrens- och konsumentverket inte uppställer några villkor för eller gör någon framställning om förbud mot företagsförvärvet inom 69 arbetsdagar från det att verket fattade beslut om fortsatt utredning, anses företagsförvärvet ha blivit godkänt. Marknadsdomstolen kan förlänga fristen med högst 46 arbetsdagar.

Gällande lydelse

med räknat från den dag som ursprungligen utsattes för lämnandet av uppgifterna. Konkurrens- och konsumentverket fattar ett beslut om förlängning av behandlingsfristen.

30 a §

Konkurrens- och konsumentverkets behörighet

Om man i den ekonomiska verksamhet som bedrivs av en kommun, en samkommun, staten eller en enhet som de har bestämmande inflytande över tillämpar ett sådant förfarande eller en sådan verksamhetsstruktur som när varor eller tjänster erbjuds

1) snedvrider eller kan bidra till att snedvrیدا förutsättningarna för en sund och fungerande konkurrens på marknaden,

2) hindrar eller kan bidra till att hindra att en sund och fungerande ekonomisk konkurrens uppstår eller utvecklas, eller

3) står i strid med kravet på marknadsmässig prissättning i 66 a § i kommunallagen (365/1995),

ska Konkurrens- och konsumentverket i första hand förhandlingsvägen försöka undanröja förfarandet eller verksamhetsstrukturen.

Bestämmelserna i 1 mom. om Konkurrens- och konsumentverkets behörighet och om förutsättningarna för att använda den gäller också det förfarande som avses i 15 och 16 § i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) och i 25 och 26 § i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016).

30 c §

Meddelande av förbud, föreläggande eller åläggande

Om de förhandlingar som avses i 30 a § inte leder till resultat, ska Konkurrens- och konsumentverket förbjuda kommunen, samkommunen eller staten att använda förfarandet eller verksamhetsstrukturen eller som

Föreslagen lydelse

30 a §

Konkurrens- och konsumentverkets behörighet

Om man i den ekonomiska verksamhet som bedrivs av en kommun, en samkommun, ett landskap, staten eller en enhet som de har bestämmande inflytande över tillämpar ett sådant förfarande eller en sådan verksamhetsstruktur som när varor eller tjänster erbjuds

1) snedvrider eller kan bidra till att snedvrیدا förutsättningarna för en sund och fungerande konkurrens på marknaden,

2) hindrar eller kan bidra till att hindra att en sund och fungerande ekonomisk konkurrens uppstår eller utvecklas, eller

3) står i strid med kravet på marknadsmässig prissättning i 128 § i kommunallagen (410/2015),

ska Konkurrens- och konsumentverket i första hand förhandlingsvägen försöka undanröja förfarandet eller verksamhetsstrukturen.

30 c §

Meddelande av förbud, föreläggande eller åläggande

Om de förhandlingar som avses i 30 a § inte leder till resultat, ska Konkurrens- och konsumentverket förbjuda kommunen, samkommunen, landskapet eller staten att använda förfarandet eller verksamhetsstruk-

Gällande lydelse

villkor för förfarandet eller verksamhetsstrukturen meddela ålägganden som säkerställer jämlika verksamhetsförutsättningar på marknaden. Konkurrens- och konsumentverket kan dock inte förordna att verksamheten i sin helhet ska upphöra, om utförandet av uppgiften baserar sig på lagstiftning.

30 d §

Upplysningsskyldighet

Vid tillsyn som avses i detta kapitel ska i fråga om upplysningsskyldighet för kommunerna, samkommunerna och staten, samt för de enheter som de har bestämmande inflytande över, tillämpas vad som i 33 § föreskrivs om näringsidkarnas skyldighet att lämna upplysningar.

Föreslagen lydelse

turen eller som villkor för förfarandet eller verksamhetsstrukturen meddela ålägganden som säkerställer jämlika verksamhetsförutsättningar på marknaden. Konkurrens- och konsumentverket kan dock inte förordna att verksamheten i sin helhet ska upphöra, om utförandet av uppgiften baserar sig på lagstiftning.

(upphävs)

30 e §

Separat redovisning

Om i 30 a § avsedda kommuner, samkommuner, landskap eller staten eller enheter som de har bestämmande inflytande över bedriver ekonomisk verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden, ska de ha separat redovisning så att de

1) verksamhetsvis korrekt konterar eller fördelar inkomsterna och utgifterna på grundval av konsekvent tillämpade och sakligt motiverade principer för kostnadsredovisning, samt

2) som tilläggsuppgift ger en klar beskrivning av de ovan nämnda principerna för kostnadsredovisning.

Intäkterna från och kostnaderna för verksamheterna ska presenteras i form av en resultaträkning som upprättas för varje räkenskapsperiod och som ska kunna härledas från bokföringen hos en i 1 mom. avsedd aktör och som ska upprättas enligt bestämmelserna i bokföringslagen (1336/1997).

Resultaträkningarna och tilläggsuppgifterna är offentliga och de ska presenteras som en not till bokslutet.

Konkurrens- och konsumentverket utövar tillsyn över fullgörandet av skyldigheterna enligt 1—2 mom. Om i 1 mom. avsedda

Gällande lydelse

32 §

Ärendenas angelägenhetsordning och lämnande av ett ärende utan prövning

Konkurrens- och konsumentverket ska ställa sina uppgifter i angelägenhetsordning

Konkurrens- och konsumentverket lämnar ett ärende utan prövning, om

1) det inte kan anses sannolikt att det är fråga om en förbjuden konkurrensbegränsning enligt 5 eller 7 § eller artikel 101 eller 102 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

2) konkurrensen på marknaden i fråga totalt sett kan anses fungera trots den misstänkta konkurrensbegränsningen,

3) den begäran om åtgärd som lämnats in är uppenbart ogrundad, eller

4) det inte är sannolikt att det förfarande eller den verksamhetsstruktur som avses i 30 a § har betydande konsekvenser med tanke på förutsättningarna för en sund och fungerande konkurrens.

Beslut om att avstå från att pröva ärendet ska fattas utan dröjsmål.

Föreslagen lydelse

kommuner, samkommuner, landskap eller staten eller enheter som de har bestämmande inflytande över försummar fullgörandet av skyldigheterna enligt 1—2 mom., kan Konkurrens- och konsumentverket ålägga aktören att vid vite lämna särredovisningen, resultaträkningen och bokslutet enligt 1—2 mom. samt en beskrivning av principerna för kostnadsredovisningen inom en tidsfrist som verket bestämmer. På föreläggande och utdömande av vite tillämpas bestämmelserna i 46 §.

Bestämmelserna i 1—4 mom. tillämpas inte på sådana fall där värdet av kommunens, samkommunens, landskapets, statens eller nämnda enheters ekonomiska verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden understiger 40 000 euro per år.

32 §

Ärendenas angelägenhetsordning och lämnande av ett ärende utan prövning

Konkurrens- och konsumentverket kan lämna ett ärende utan prövning, om

1) det inte kan anses sannolikt att det är fråga om en förbjuden konkurrensbegränsning enligt 5 eller 7 § eller artikel 101 eller 102 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

2) konkurrensen på marknaden i fråga totalt sett kan anses fungera trots den misstänkta konkurrensbegränsningen,

3) den begäran om åtgärd som lämnats in helt klart saknar grund,

4) det inte är sannolikt att det förfarande eller den verksamhetsstruktur som avses i 30 a § har betydande konsekvenser med tanke på förutsättningarna för en sund och fungerande konkurrens,

5) det inte kan anses sannolikt att den misstänkta konkurrensbegränsningen på ett sådant betydande sätt som avses i 1 § skulle påverka förutsättningarna för en sund och fungerande konkurrens.

Gällande lydelse

33 §

Näringsidkarnas skyldighet att lämna upplysningar

En näringsidkare och en sammanslutning av näringsidkare ska på uppmaning av Konkurrens- och konsumentverket ge verket alla de uppgifter och handlingar som behövs för utredning av en konkurrensbegränsnings innehåll, ändamål och verkningar samt för utredning av konkurrensförhållandena och för bedömning av ett företagsförvärv som avses i 4 kap.

En näringsidkare och en sammanslutning av näringsidkare ska på uppmaning av Konkurrens- och konsumentverket också lämna uppgifter och handlingar för utredning av om näringsidkaren eller sammanslutningen av näringsidkare innehar en dominerande marknadsställning.

Motsvarande uppgifter och handlingar ska ges regionförvaltningsverket när det reder ut konkurrensbegränsningar eller klarlägger konkurrensförhållandena.

På uppmaning ska uppgifterna ges skriftligen.

35 §

Inspektioner i näringsidkares affärslokaler

Behöriga tjänstemän vid Konkurrens- och konsumentverket och regionförvaltningsverket har rätt att förrätta inspektioner i de affärs- och lagerlokaler samt av markområden och fordon som en näringsidkare har i sin besittning för att övervaka att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs samt för att bedöma företagsförvärv som avses i 4 kap. Konkurrens- och konsumentverket är skyldigt att på begäran av Europeiska kommissionen förrätta inspektioner så som bestäms i Europeiska unionens rättsakter.

Föreslagen lydelse

33 §

Upplysningskyldighet

En näringsidkare, en sammanslutning av näringsidkare, en kommun, en samkommun, en upphandlande enhet, ett landskap, staten eller en enhet som de har bestämmande inflytande över ska på uppmaning av Konkurrens- och konsumentverket oberoende av sekretessbestämmelserna ge verket alla de uppgifter och handlingar som behövs för utredning av en konkurrensbegränsnings innehåll, ändamål och verkningar samt för utredning av konkurrensförhållandena och för bedömning av ett företagsförvärv som avses i 4 kap. och ett förfarande som avses i 4 a kap.

Uppgifterna ska på uppmaning ges skriftligen. Uppgifterna kan lämnas genom en teknisk anslutning.

35 §

Inspektioner i näringsidkares affärslokaler

I samband med propositionen om statsfördrag: Tjänstemän vid konkurrens- och konsumentverket har rätt att förrätta inspektioner i de affärs- och lagerlokaler samt av markområden och fordon som en näringsid-

Gällande lydelse

Konkurrens- och konkurrensverket biträder kommissionen vid inspektioner så som bestäms i Europeiska unionens rättsakter.

36 §

Inspektioner i andra lokaler

För att utöva tillsyn över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den har Konkurrens- och konsumentverkets och regionförvaltningsverkets tjänstemän rätt att förrätta inspektioner också i andra lokaler än sådana som avses i 35 §, om det finns grundad anledning att misstänka att där förvaras bokföring eller andra handlingar som har samband med affärsverksamheten och föremålet för inspektionen och som kan ha betydelse för att ett allvarligt brott mot 5 eller 7 § eller artikel 101 eller 102 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska kunna bevisas.

Europeiska kommissionen kan i enlighet med artikel 21 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 om tillämpning av konkurrensregler-

Föreslagen lydelse

kare har i sin besittning i enlighet med bestämmelserna i det avtal om samarbete i konkurrensfrågor (/) som ingåtts mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige.

Vid en inspektion enligt 1—3 mom. kan Konkurrens- och konsumentverket företa granskningen av de tillfälliga kopiorna av data i sina egna lokaler.

När en granskning som avses i denna paragraf är slutförd ska Konkurrens- och konsumentverket omedelbart förstöra de tillfälliga kopiorna av data.

På inspektioner enligt denna paragraf tillämpas dessutom bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen (434/2003).

36 §

Inspektioner av andra lokaler

(I samband med propositionen om statsfördrag:) Tjänstemän vid Konkurrens- och konsumentverket har rätt att förrätta inspektioner i andra lokaler än de som avses i 35 § i enlighet med bestämmelserna i det nordiska avtalet om samarbete i konkurrensfrågor (/)

Gällande lydelse

na i artiklarna 81 och 82 i EG-fördraget bestämma att inspektion ska förrättas också i andra lokaler än de som avses i 35 §.

Tillstånd hos marknadsdomstolen ska inhämtas i förväg av Konkurrens- och konsumentverket till en sådan inspektion som avses i 1 mom. och av Europeiska kommissionen till en sådan inspektion som avses i 2 mom. Marknadsdomstolen kan förbjuda en inspektion om den skulle vara godtycklig eller alltför långtgående. När marknadsdomstolen prövar om den planerade inspektionen är godtycklig eller alltför långtgående, ska marknadsdomstolen särskilt beakta hur allvarlig den misstänkta konkurrensbegränsningen är, betydelsen av den bevisning som avses, den berörda näringsidkarens medverkan samt den rimliga sannolikheten för att de räkenskaper och affärshandlingar som inspektionen avser förvaras i de lokaler för vilka tillstånd begärs.

37 §

Förfarandet vid inspektioner

Näringsidkare och sammanslutningar av näringsidkare ska för inspektioner ge Konkurrens- och konsumentverkets, regionförvaltningsverkets eller Europeiska kommissionens tjänstemän eller personer som dessa bemyndigat tillträde till affärs- och lagerlokaler, markområden och fordon som de har i sin besittning. De tjänstemän som förrättar inspektion har rätt att granska och ta kopior av näringsidkarnas och sammanslutningarnas affärskorrespondens, bokföring, dataregistreringar och andra handlingar och data som kan ha betydelse för tillsynen över att denna lag samt de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs.

Föreslagen lydelse

Vid en inspektion enligt 1—3 mom. kan Konkurrens- och konsumentverket företa granskningen av de tillfälliga kopiorna av data i sina egna lokaler.

På inspektioner enligt denna paragraf tillämpas dessutom bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen (434/2003).

37 §

Förfarandet vid inspektioner

Näringsidkare och sammanslutningar av näringsidkare ska för inspektioner ge Konkurrens- och konsumentverkets (, regionförvaltningsverkets) eller Europeiska kommissionens tjänstemän eller personer som dessa bemyndigat tillträde till affärs- och lagerlokaler, markområden och fordon som de har i sin besittning. De tjänstemän som förrättar inspektion har rätt att *oberoende av lagringsmedia* granska och ta kopior av näringsidkarnas och sammanslutningarnas affärskorrespondens, bokföring, dataregistreringar och andra handlingar och data som kan ha betydelse för tillsynen över att denna lag samt de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs.

Gällande lydelse

De tjänstemän som förrättar inspektion har rätt att få alla uppgifter som behövs för inspektionen också av ett företag som behandlar kommunikation eller uppgifter som avses i 1 mom. på begäran av den näringsidkare som är föremål för inspektion eller annars som en del av den service som tillhandahålls näringsidkaren. Om lämnandet av uppgifter till de tjänstemän som förrättar inspektionen medför kostnader för det företag som på begäran av den näringsidkare som är föremål för inspektion eller annars som en del av den service som tillhandahålls den näringsidkaren behandlar uppgifter, svarar denna näringsidkare eller den sammanslutning av näringsidkare som är föremål för inspektion för kostnaderna, om inte parterna kommer överens om något annat.

De tjänstemän som förrättar inspektion har rätt att av samtliga företrädare för och anställda hos näringsidkaren eller sammanslutningen av näringsidkare kräva utredningar av fakta och handlingar som har samband med föremålet för och ändamålet med inspektionen och protokollföra de svar som har erhållits. De tjänstemän som förrättar inspektion har också rätt att försegla lokaler eller bokföring, handlingar och data så länge och i den omfattning som det behövs för inspektionen.

Vid förrättande av inspektion i andra lokaler än de som avses i 35 § har Europeiska kommissionens, Konkurrens- och konsumentverkets och regionförvaltningsverkets tjänstemän befogenheter enligt 1 mom., men inte befogenheter enligt 3 mom.

Bestämmelser om polisens skyldighet att ge handräckning finns i 9 kap. 1 § i polislagen (872/2011).

Europeiska kommissionen, Konkurrens- och konsumentverket och regionförvaltningsverken kan vid inspektioner biträdas av andra personer som de har bemyndigat därtill.

39 §

Utlämnande av sekretessbelagda handlingar till vissa myndigheter

Utöver vad som föreskrivs i lagen om ofientlighet i myndigheternas verksamhet har

Föreslagen lydelse

39 §

Informationsutbytet mellan myndigheter

Konkurrens- och konsumentverket har rätt att trots sekretessbestämmelserna lämna ut en sådan sekretessbelagd handling eller upp-

Gällande lydelse

Konkurrens- och konsumentverket rätt att lämna ut en sådan sekretessbelagd handling som avses i 24 § i den lagen och som verket fått eller upprättat i samband med skötseln av sina uppgifter enligt denna lag till Finansinspektionen, Energimarknadsverket, Kommunikationsverket och Patent- och registerstyrelsen, om det är nödvändigt för skötseln av deras uppgifter.

Föreslagen lydelse

gift som verket fått eller upprättat i samband med utredningen av konkurrensbegränsningar enligt 2 och 4 a kap. och vid tillsynen över företagsförvärv enligt 4 kap. till Finansinspektionen, Pensionsskyddscentralen, Energimyndigheten, Patent- och registerstyrelsen, polisen, Centralen för utredning av penningtvätt, Tullen, Skatteförvaltningen och Kommunikationsverket, om den är nödvändig för den mottagande myndigheten med tanke på skötseln av dess lagstadgade uppgifter.

Konkurrens- och konsumentverket har rätt att trots sekretessbestämmelserna av en i 4 § 1 mom. 1 och 3—8 punkten samt 4 § 2 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet avsedd myndighet få en sådan handling eller uppgift som är nödvändig för att konkurrensbegränsningar enligt 2 och 4 a kap. i denna lag ska kunna utredas och tillsyn över företagsförvärv enligt 4 kap. ska kunna utövas.

Konkurrens- och konsumentverkets rätt enligt 1 mom. omfattar inte sådana handlingar och uppgifter som näringsidkaren lämnat in till Konkurrens- och konsumentverket i samband med ansökan om befrielse från påföljdsavgift enligt 14 § eller nedsättning av påföljdsavgiften enligt 15 § i kartellfall.

Informationsutbytet enligt 1 och 2 mom. kan genomföras genom en teknisk anslutning.

45 §

Temporära bestämmelser

Om det är behövt att omedelbart förhindra tillämpning eller genomförande av en konkurrensbegränsning, kan Konkurrens- och konsumentverket meddela ett temporärt förbud mot tillämpning och genomförande. Konkurrens- och konsumentverket kan också temporärt ålägga en näringsidkare att leverera nyttigheter till en annan näringsidkare på villkor som motsvarar dem som denna erbjuder andra näringsidkare.

Konkurrens- och konsumentverket ska fatta beslut i huvudsaken och göra en framställning till marknadsdomstolen enligt 12 § 3 mom. om bestämmande av påföljdsavgift

45 §

Temporära bestämmelser

Konkurrens- och konsumentverket ska fatta beslut i huvudsaken och göra en framställning till marknadsdomstolen enligt 12 § 3 mom. om bestämmande av påföljdsavgift

Gällande lydelse

inom 60 dagar från det att ett temporärt beslut har meddelats. På ansökan av Konkurrens- och konsumentverket inom ovan nämnda tid kan marknadsdomstolen förlänga tidsfristen. Om Konkurrens- och konsumentverket inte inom föreskriven tid fattar beslut i huvudsaken eller gör framställning till marknadsdomstolen, förfaller förbudet eller åläggandet.

Innan Konkurrens- och konsumentverket utfärdar ett temporärt förbud eller åläggande ska verket ge näringsidkaren eller sammanlutningen av näringsidkare tillfälle att bli hörd, om inte något annat följer av att saken är brådskande eller av andra särskilda orsaker.

Föreslagen lydelse

inom 90 dagar från det att ett temporärt beslut har meddelats. På ansökan av Konkurrens- och konsumentverket inom ovan nämnda tid kan marknadsdomstolen förlänga tidsfristen. Om Konkurrens- och konsumentverket inte inom föreskriven tid fattar beslut i huvudsaken eller gör framställning till marknadsdomstolen, förfaller förbudet eller åläggandet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 30 a och 30 c § träder dock i kraft först när landskapslagen (RP 15/2017 rd) träder i kraft. Den ändring av 33 § som gäller landskapen avses träda i kraft den 1 januari 2020.

Bestämmelserna om separat redovisning i 30 e § avses träda i kraft den 1 januari 2019 med undantag av landskapen för vilka bestämmelsen träder i kraft den 1 januari 2020.
